

Pressiteade

Luxembourg, 10. november 2020

ELi 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne: märkusteta arvamus, kuid kulutused sisaldavad liiga palju vigu

Täna avaldatud Euroopa Kontrollikoja aastaaruandes eelarveaasta 2019 kohta kiidavad audiitorid ELi raamatupidamise aastaaruande heaks ja kinnitavad, et see annab ELi finantsolukorrast õige ja õiglase ülevaate. Samas jõuavad nad järeldusele, et maksed sisaldasid liiga palju vigu ja et see puudutas peamiselt suure riskiga kulutusi. Eelnevat arvesse võttes ja vaatamata teatavates kuluvaldkondades tehtud edusammudele esitavad audiitorid kulude kohta vastupidise arvamuse. Samuti kasutavad nad võimalust rõhutada vajadust jõuliselt ja tõhusalt hallata finantspaketti, mis lepiti kokku koroonaviiruse kriisi vastu võitlemiseks ja mille tõttu ELi kulutused järgnevatel aastatel peaaegu kahekordistuvad.

Õigusnormide rikkumise määr ELi kulutustes on püsinud suhteliselt stabiilne – 2019. aastal oli see 2,7% ja 2018. aastal 2,6%. ELi kulutustes on ka positiivseid elemente – näiteks on paranenud olukord loodusvarade valdkonnas ja ka halduskulude valdkonna tulemused on endiselt head. Tingituna ELi eelarve ülesehitusest ja selle muutumisest aja jooksul, on suure riskiga kulutuste osakaal auditi andmekogumis võrreldes 2018. aastaga suurenenud ja moodustab sellest nüüd 53%. See puudutab peamiselt kulude hüvitamisel põhinevaid makseid, näiteks ühtekuuluvuse ja maaelu arengu valdkondades, kus ELi kulutusi haldavad liikmesriigid. Suure riskiga kulutuste suhtes kohaldatakse sageli keerulisi eeskirju ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriume. Selles kategoorias esineb jätkuvalt olulisel määral vigu ning hinnanguline veamäär on 4,9% (2018. aastal 4,5%). Audiitorid leidsid, et vead olid läbiva iseloomuga ja esitasid seetõttu ELi kulutuste kohta vastupidise arvamuse.

Audiitorid kasutavad ka võimalust tulevikku vaadata. Euroopa Ülemkogu jõudis 2020. aasta juulis poliitilisele kokkuleppele lisada ELi perioodi 2021–2027 eelarvesse ajutine majanduse

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud aastaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

taasterahastu („Next Generation EU“), mille eesmärk on võidelda COVID-19 kriisi majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega. Selle tulemusel on ELi kulutused lähiaastatel märkimisväärselt suuremad.

„Meie vastupidine arvamus ELi kulutuste kohta 2019. aastal on meeldetuletus, et meil on vaja selgeid ja lihtsaid eeskirju kõigi ELi rahaliste vahendite kohta ning me peame ka tõhusalt kontrollima, kuidas raha kasutatakse ja kas kavandatud tulemused saavutatakse,“ ütles kontrollikoja president Klaus-Heiner Lehne. „See on eriti oluline, pidades silmas kavandatud taastefondi COVID-19 pandeemia tagajärgedega võitlemiseks. Praegusel kriisiajal on Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel tohutu vastutus, et ELi raha hallataks usaldusväärselt ja tõhusalt.“

Samas on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamine liikmesriikides olnud kavandatust aeglasem. 2019. aasta lõpu seisuga, st aasta enne praeguse seitsmeaastase eelarveperioodi lõppu, oli välja makstud vaid 40% (184 miljardit eurot) ajavahemikuks 2014–2020 heaks kiidetud ELi rahastamisest ning mõned liikmesriigid olid kasutanud vähem kui kolmandiku neile eraldatud vahenditest. Seetõttu on suurenenud täitmata kulukohustused – need moodustasid 2019. aasta lõpus 298 miljardit eurot, mis vastab peaaegu kahele aastaelarvele. Olukord on tekitanud lisaprobleeme ja -riske, kuna Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peavad andma lisaaega, et neid vahendeid saaks kasutada ka uuel eelarveperioodil.

Taustteave

2019. aastal moodustasid ELi kulutused kokku 159,1 miljardit eurot ehk 2,1% liikmesriikide valitsemissektori kulutustest ja 1,0% ELi kogurahvatulust. Loodusvarade valdkond moodustas auditeeritud vahenditest suurima osa (47%), millele järgnesid ühtekuuluvuse (23%) ja konkurentsivõime valdkondade (13%) kulutused. Ligi kaks kolmandikku eelarvest moodustab jagatud eelarve täitmine – selle raames maksavad liikmesriigid ise vahendid välja, valivad projektid ja haldavad ELi kulutusi.

Igal aastal auditeerivad audiitorid ELi tulusid ja kulusid ning kontrollivad, kas raamatupidamise aastaaruanded on usaldusväärsed ning tulu- ja kulutehingud vastavad ELi ja liikmesriigi tasandil kohaldatavatele eeskirjadele.

ELi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel põhinevatele raamatupidamiseeskirjadele ning see kajastab liidu eelmise aasta finantstulemusi ja finantsseisundit aasta lõpu seisuga. ELi finantsseisund hõlmab konsolideeritud üksuste nii lühi- kui ka pikaajalisi varasid ja kohustusi aasta lõpu seisuga.

Märkusteta arvamus tähendab, et esitatud arvandmed annavad õige ja õiglase ülevaate ning järgivad finantsaruandluse eeskirju. Märkustega arvamus tähendab, et audiitorid ei saa anda märkusteta arvamust, kuid leitud probleemid ei ole läbiva iseloomuga. Vastupidine arvamus viitab ulatuslikele probleemidele.

Auditiarvamuse koostamiseks testisid audiitorid tehingute valimeid, et anda statistikal põhinev hinnang selle kohta, mil määral on tulud ja konkreetsed kuluvaldkonnad vigadest mõjutatud. Hinnangulist veamäära võrreldakse 2% suuruse piirmääraga – seda ületava veamäära korral loetakse õigusnormide vastast tulu või kulu oluliseks. Hinnanguline veamäär ei väljenda pettust, ebatõhusust ega raiskamist, vaid see on hinnang summa kohta, mida ei oleks tohtinud ELi eelarvest välja maksta, kuna selle kasutus ei vastanud täielikult ELi ja riigisestele eeskirjadele.

Kontrollikoda on Euroopa Liidu sõltumatu välisaudiitor. Tema aruanded ja arvamus on oluline osa ELi aruandlusahelast. Neid kasutatakse selleks, et kontrollida ELi poliitikavaldkondade ja programmide rakendamise eest vastutajaid: komisjoni, teisi ELi institutsioone ja asutusi ning liikmesriikide haldusasutusi. Kontrollikoda teavitab poliitikakujundajaid ja seadusandjaid

riskidest, annab neile kindlust, juhib tähelepanu puudustele ja heale tavale ning nõustab, kuidas ELi poliitika ja programmide juhtimist parandada.

Aastaruanne ELi eelarve kohta, aastaruanne Euroopa Arengufondide kohta ja kokkuvõttev dokument „ELi 2019. aasta auditi lühikokkuvõte“ asuvad aadressil eca.europa.eu.

13. novembril 2020 avaldab kontrollikoda esimest korda aruande Euroopa Liidu eelarve üldise tulemuslikkuse kohta.